

LATVIJAS REPUBLIKAS
DAUGAVPILS PILSĒTAS DOME

Reģ. Nr. 90000077325, K. Valdemāra iela 1, Daugavpils, LV-5401, tālr. 65404344, 65404368, fakss 65421941
e-pasts info@daugavpils.lv www.daugavpils.lv

Daugavpilī

2019. gada 28.oktobrī Nr.1.2.-8/1196

Uz 09.10.2019. Nr.2.4.3/400

Pārresoru koordinācijas centram

nap2027@pks.mk.gov.lv

pkc@pkc.mk.gov.lv

Zināšanai

Latgales plānošanas reģionam

pasts@lpr.gov.lv

Par priekšlikumiem NAP2027 pirmajai redakcijai

Daugavpils pilsētas domē 2019.gada 9.oktobrī saņemta Latgales plānošanas reģiona 2019.gada 9.oktobra vēstule Nr. 2.4.3/400 ar lūgumu iepazīties ar Latvijas Nacionālās attīstības plāna 2021.-2027.gadam (NAP2027) pirmo redakciju un sniegt rakstiskus priekšlikumus. Ņemot vērā augstāk minēto, nosūtām Daugavpils pilsētas domes priekšlikumus.

Pielikumā: Daugavpils pilsētas domes priekšlikumi uz 6 lpp.

Ar cieņu,
Daugavpils pilsētas domes priekšsēdētājs

A.Elksniņš

D.Kriviņa

daina.krivina@daugavpils.lv

S.Rabčevska

sintija.rabcevska@daugavpils.lv

Izziņa iebildumiem/ priekšlikumiem par NAP 2027 1.redakciju

Vispārējie iebildumi/priekšlikumi:

I

Ievērojot, ka:

- 1) Eiropas Komisija 2018. gada 2. maijā pieņēma priekšlikumu nākamajai daudzgadu finanšu shēmai 2021. – 2027. gadam. Jaunajā ERAF un Kohēzijas fonda regulā tiek uzsvērts, ka ir vēl vairāk jāattīsta reģionālā sadarbība un **ilgtspējīga pilsētattīstība**, īpašu uzmanību pievēršot reģionālajām atšķirībām un grūtībām, ar ko saskaras reģionu visā Eiropā. Iedzīvotājiem tuvāka Eiropa, ar vietējo iniciatīvu palīdzību veicinot pilsētu, lauku un piekrastes teritoriju ilgtspējīgu un integrētu attīstību – ir viens no mērķiem, kas ir izvirzīts nākamajā kohēzijas politikā.
- 2) Viena no “Latvija 2030” noteiktajām ilgtermiņa prioritātēm ir telpiskās attīstības perspektīva, kas paredz stiprināt Latvijas un tās reģionu starptautisko konkurētspēju, **tai skaitā palielinot Latvijas lielāko pilsētu starptautisko lomu, radīt līdzvērtīgus dzīves un darba apstākļus visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no dzīves vietas.**

Savukārt NAP2027 1. redakcijas projektā nav atspoguļota Latvijas lielo pilsētu loma stabilas izaugsmes un iedzīvotāju dzīves kvalitātes pieauguma kontekstā, nenodrošinot konsekvenci ar Latvijas ilgtermiņa attīstības stratēģijas izvirzītajām prioritātēm. NAP2027 1. redakcijas kontekstā tiek lietots termins – *“Latvijas lielās pilsētas – jo sevišķi – Rīga”*, tomēr, ņemot vērā izteikto nevienlīdzību starp Rīgu un pārējiem Latvijas reģioniem, **būtiski ir diferencēt nepieciešamos rīcības uzdevumus starp Latvijas galvaspilsētu un lielajām pilsētām reģionos.**

II

Ievērojot, ka

- 1) Latvija 2030 tiek uzsvērtā Latvijas ārējā sasniedzamība, kur būtiska loma ir starptautiskas nozīmes autoceļu, dzelzceļu (Transeiropas transporta tīklu jeb TEN-T), ostu un lidostu infrastruktūras attīstībai.
- 2) Lai veicinātu Latvijas reģionālo attīstību, Latvija 2030 ir noteikts, ka nepieciešams izmantot Liepājas, Ventspils un Daugavpils lidostu potenciālu. Tām jākalpo kā Baltijas jūras reģiona mēroga gaisa satiksmes mezgliem, nodrošinot gaisa satiksmi ar citām Baltijas jūras reģiona galvaspilsētām un lielākajām pilsētām, tāpēc nākotnē tās jāveido par nacionālas nozīmes lidostām. Nacionālo lidostu attīstība būs svarīga tūrisma un uzņēmējdarbības veicināšanai ne tikai reģionālā un nacionālā līmenī, bet arī transnacionālai sadarbībai.

Līdz ar to, lai nodrošinātu NAP2027 sasaisti ar Latvija2030, ierosinām NAP2027 **papildināt ar uzdevumiem, kas būtu vērsti uz Latvijas ārējo sasniedzamību – reģionālo lidostu attīstību, pilsētu transporta infrastruktūras savienojamību ar TEN-T tīklu.**

III

Lai nodrošinātu līdzsvarotu valsts teritoriju attīstību, nepieciešams sniegt atbalstu reģioniem pēc teritoriālā principa, līdz ar to ierosinām NAP2027 1.

redakcijas rīcības virzienu "Līdzsvarota reģionālā attīstība" **papildināt ar konkrētiem rīcības virziena uzdevumiem, kas būtu vērsti uz Latvija2030 Telpiskās attīstības perspektīvas mērķu sasniegšanu, diferencējot atbalstu proporcionāli reģionu IKP, ņemot vērā bezdarbu un atšķirīgo ienākumu līmeni un plānojot finansējumu 5 plānošanas reģionu iedalījumā (NUTS 3 iedalījumā).**

Nr.p.k.	Lpp.	Esošā redakcija	Iebildumi/ priekšlikumi
1.	16.	<p><i>Rīcības virziens "Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe"</i> <i>RĪCĪBAS VIRZIENA MĒRĶIS</i> [52] Lai nodrošinātu veselības aprūpes pakalpojumus, joprojām viens no būtiskākajiem izaicinājumiem veselības aprūpes sektorā ir ES vidējam līmenim atbilstoša ārstu un māsu skaita piesaiste valsts līdzfinansēto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai, jo īpaši ārstniecības iestādēs ārpus Rīgas. Tāpēc nepieciešami ieguldījumi gan atlīdzības sistēmā atbilstoši tautsaimniecības izaugsmes un inflācijas tempam, gan arī tālākizglītībā un pārkvalifikācijas sistēmas pilnveidē, kā arī jaunu speciālistu sagatavošanā.</p>	<p>Runājot par veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanu, ir jāņem vērā ne tikai speciālistu piesaiste, bet jāņem vērā kompleksa pieeja veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai. Nepieciešami ieguldījumi gan medicīnas tehnoloģijās, kuras ir diezgan dārgas, gan arī veselības iestāžu infrastruktūras attīstībā un, protams, speciālistu (ārstu un māsu) piesaiste it īpaši mazāk attīstītajos Latvijas reģionos. Šobrīd pastāv ārstniecības personāla nevienmērīgs izvietojums Latvijas teritorijā, jo ārstniecības personāls un galvenās tehnoloģijas, galvenokārt, ir koncentrētās turīgajās teritorijās. Īpaši trūkst augsti kvalificētu speciālistu smagu un retu slimību diagnostikai un bērnu speciālistus.</p> <p>Lai nodrošinātu rīcības virzienā izvirzītā mērķa sasniegšanu, ierosinām rīcības virzienā iekļaut konkrētus uzdevumus, kas būtu vērsti uz veselības aprūpes iestāžu infrastruktūras un medicīnas aprīkojuma pilnveidošanu ārstniecības iestādēs ārpus Rīgas.</p>
2.	17.	<p><i>Rīcības virziena uzdevumi</i> [65] Optimāla ārstniecības personu skaita nodrošināšana valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sektorā, gan palielinot darba samaksu, gan attīstot citus motivācijas rīkus, kā arī pilnveidojot veselības nozares cilvēkresursu darba tirgus vajadzībām atbilstošas zināšanas, prasmes un kompetences.</p>	<p>Nav skaidra jēdziena - <i>optimāla ārstniecības personu skaita nodrošināšana</i> – nozīme minēta uzdevuma kontekstā. Vai bija veikta pašreizējo cilvēkresursu līmeņu aprēķināšana? Ņemot vērā, ka ārstniecības personāls, lielākoties, koncentrēts galvaspilsētā, lūdzam prioritāri noteikt ārstniecības personāla skaita nodrošināšanu mazāk attīstītajos reģionos.</p>
3.		<p><i>Rīcības virziena uzdevumi</i> [66] Veselības aprūpes kvalitātes un efektivitātes</p>	<p>Vai primārajā veselības aprūpē tiek iekļauti: ģimenes ārsti; internisti;</p>

	18.	uzlabošana, attīstot veselības aprūpes kvalitātes sistēmu, stiprinot primāro veselības aprūpi, veicinot slimību profilaksi un agrīnu diagnostiku, lai tādējādi nodrošinātu ierobežoto veselības aprūpes resursu iespējami labāku izmantošanu, vienlaikus sekmējot ātrāku izveseļošanos, priekšlaicīgas mirstības un darbnespējas novēršanu un dzīves kvalitātes saglabāšanos.	pediatri; dežūrārsti; medicīniskā aprūpe mājās.
4.	18.	Rīcības virziena uzdevumi [67] Multidisciplināru un starpnozaru sadarbībā balstītu pakalpojumu attīstīšana ambulatorajā, stacionārajā un ilgtermiņa aprūpē pacientiem ar hroniskām slimībām, jo īpaši psihiskām slimībām, atkarībām, infekcijas slimībām, geriatrijas un nedziedināmi slimiem pacientiem, tai skaitā uzlabojot psiholoģiskā un sociālā atbalsta pieejamību pacientiem un viņu ģimenes locekļiem smagu slimību un citos psihoemocionāli sarežģītos gadījumos.	Līdzatbildīgās institūcijas – VB, ES fondi, pašvaldības Nav skaidra pašvaldību loma aprūpē pacientiem ar psihiskām slimībām, ko nodrošina valsts iestādes. Vai šajā uzdevuma galvenā pamatdoma ir deinstitucionalizācijas procesa īstenošana?
5.	18.	Rīcības virziena uzdevumi [67] Veselības aprūpes pārvaldības stiprināšana, uzlabojot veselības nozares datu digitalizāciju un pierādījumos balstītu lēmumu pieņemšanu veselības aprūpē, nodrošinot ārstniecības iestāžu sadarbības teritoriju attīstību, tai skaitā veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošanu un digitālo tehnoloģiju plašāku izmantošanu veselības aprūpē, prioritāri mātes un bērna veselības aprūpes jomā un jomās, kam ir būtiska ietekme uz priekšlaicīgu mirstību un darbspēju zudumu, jo īpaši psihiatrijā, rehabilitācijā, kā arī nedziedināmi slimo pacientu aprūpē	Uzskatām, ka primāri ir jāveic veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošanu un tehnoloģiju attīstība kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai, t.sk. veselības aprūpes pārvaldības stiprināšana, bez jomu uzskaiti. Jomās, kam ir būtiska ietekme uz priekšlaicīgu mirstību un darbspēju zudumu, jo īpaši psihiatrijā, rehabilitācijā, kā arī nedziedināmi slimo pacientu aprūpē – šīs jomas pārāk sašaurina veselības iestāžu tīklu.
6.		Rīcības virziens “Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība” [148] Jāveido kvalitatīvu izglītību nodrošinošs un efektīvs izglītības iestāžu tīkls ar atbilstošu mācību, studiju un zinātniskās darbības kvalitāti, kura ietvaros izglītības iestādes un to dibinātāji efektīvi apsaimniekos resursus, prioritāti piešķirot ar mācību procesu tieši	Prioritātes “Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei” rīcības virzienā “Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība” tiek iekļauti uzdevumi, kas veicinās izglītības sistēmas efektīvu pārvaldību, ļaus attīstīt skolēnu prasmes, kā arī veicinās nepārtrauktu pieaugušo personīgo attīstību. Taču pie kvalitatīvas un pieejamas izglītības būtu jāietver arī izglītības vides kvalitāte, uzsverot pirmsskolas izglītības kvalitātes nodrošināšanu caur pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras modernizāciju - bērnu rotaļu

33.	<p>saistītām izmaksām.</p> <p>Rīcības virziena uzdevums:</p> <p>[154] Pirmsskolas izglītības kvalitātes nodrošināšana visiem attiecīgā vecuma bērniem</p>	<p>infrastrukturā modernizācijas un bērnu attīstošas rotaļu vides aprīkojuma un materiāltehniskās bāzes, kā arī pirmsskolas izglītības iestāžu tuvumā esošās āra infrastruktūras attīstību.</p> <p><u>Ierosinām aprakstu papildināt ar:</u></p> <p>[148] <i>Jāveido kvalitatīvu izglītību nodrošinošs un efektīvs izglītības iestāžu tīkls ar atbilstošu mācību, studiju un zinātniskās darbības kvalitāti, kura ietvaros izglītības iestādes un to dibinātāji efektīvi apsaimniekos resursus, prioritāti piešķirot ar mācību procesu tieši saistītām izmaksām, kā arī jāveido tīkls ar atbilstošu mācību un studiju materiāltehnisko vidi, dzīvē izmantojamu zināšanu un prasmju attīstībai.</i></p>
7.	<p>Rīcības virziena uzdevums:</p> <p>[157] Vispārējās izglītības iestāžu mācību procesa kvalitātes paaugstināšana, ieviešot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu un ieguldījumu ziņā piešķirot prioritāti mācību procesam, kā arī efektīvizējot skolu tīklu, tai skaitā administrēšanas un uzturēšanas izmaksas (t.sk. energoefektivitāte)</p>	<p>Lai nedrošinātu vispārējās izglītības iesāžu mācību procesa kvalitātes paaugstināšanu, nepieciešams tai skaitā uzlabot mācību iestāžu infrastruktūru, veicot ieguldījumus mācību aprīkojuma, mācību telpu modernizācijā.</p> <p>Ierosinām aprakstu papildināt ar:</p> <p>[157] Vispārējās izglītības iestāžu mācību procesa kvalitātes paaugstināšana un infrastrukturā modernizēšana, ieviešot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu un ieguldījumu ziņā piešķirot prioritāti mācību procesam, kā arī efektīvizējot skolu tīklu, tai skaitā administrēšanas un uzturēšanas izmaksas (t.sk. energoefektivitāte)</p>
8.	<p>Rīcības virziena uzdevums:</p> <p>[168]</p> <p><i>Profesionālās izglītības iestāžu kā nozaru izcilības un inovācijas centru stiprināšana, īpaši viedās specializācijas jomās, veidojot elastīgu mācību un nozaru attīstībai pielāgotu pieaugušo izglītības piedāvājumu, veicinot starpinstitūciju un starptautisko sadarbību un jauno tehnoloģiju ieviešanu</i></p>	<p>Atbilstoši Ministru kabineta 2019. gada 16. janvāra rīkojumam Nr. 20 "Par Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta līdzfinansētās programmas "Pētniecība un izglītība" koncepcijas projektu" ir noteikts, ka līdz 2023. gadam Inovācijas centrus veidos pašvaldībās Latvijas reģionos, lai veicinātu STEM zināšanu attīstību un popularizēšanu, veidojot jaunas izglītības un mācību programmas skolotājiem, studentiem un skolniekiem, veicinot sadarbību starp skolām, augstskolām, zinātniskām institūcijām un darba vidi. Atbilstoši aktivitātes "Inovāciju centri" īstenošanas noteikumiem, termins "inovāciju centri" ir skaidrots – struktūra, kura veicina STEM (Science, Tehnology, Engineering and Mathematics – zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātnes, matemātika) (turpmāk – STEM) jomas zināšanu un prasmju apguvi, attīstību un karjeras STEM jomā izvēli, izstrādājot un īstenojot izglītības programmas, izglītojošas un interaktīvas aktivitātes, demonstrācijas, izstādes, tostarp arī ceļojošas, STEM jomā pirmsskolas vecuma bērniem, skolēniem, audzēkņiem,</p>

			<p>studentiem (turpmāk – izglītojamie) un pedagogiem.</p> <p>Kā arī, ņemot vērā to, ka NAP2027 1.redakcijas projektā</p> <p>[158] rīcības virziena uzdevumā ir noteikts, ka “augstskolu kā inovāciju centru (...)”,</p> <p>Līdz ar to, ierosinām nelietot terminu “inovāciju centrs” attiecībā uz profesionālās izglītības iestāžu kapacitātes stiprināšanu.</p>
9.	36	<i>“Izglītība ekonomikas izaugsmei”</i>	<p>Lai uzlabotu skolēnu prasmes STEM/STEAM jomās, rosinātu interesi par uzņēmējdarbību un iegūtu darba tirgum nozīmīgas zināšanas, svarīgi ir sekmēt interešu izglītības ieviešanu STEM/STEAM jomās, līdz ar to ierosinām rīcības virzienu papildināt ar uzdevumu, kas būtu vērsts uz</p> <p>“STEM/STEAM prasmju apguves un izglītojamo uzņēmējspēju sekmēšana interešu izglītības programmās”</p>
10.	52.	<i>Prioritāte “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība”</i>	<p>Ņemot vērā to, ka prioritātes mērķis ir dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai, prioritātes aprakstā, rīcības virzienā “Līdzsvarota reģionālā attīstība” un minētā virziena uzdevumos, nepieciešams paredzēt tādas darbības, kas ir vērstas uz līdzsvarotas valsts teritorijas attīstību, diferencējot atbalstu teritorijām, proporcionāli reģionu IKP.</p> <p>Paredzēt atsevišķus rīcības virziena uzdevumus – Rīgas metropoles areālam, Baltijas jūras reģiona līmeņa, nacionālas nozīmes, reģionālas nozīmes attīstības centriem, Austrumu pierobežai, Baltijas jūras piekrastei – atbilstoši Latvija 2030 noteiktajai Latvijas nākotnes telpiskajai struktūrai.</p>
11.	62.	<p><i>Rīcības virziens “Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi”</i></p> <p><i>Rīcības virziena uzdevums:</i></p> <p>[306] Starptautiskās savienojamības uzlabošana, īstenojot <i>Rail Baltica</i> projektu un vienlaikus paaugstinot tranzīta pakalpojumu konkurētspēju un jaunu tirgu apguvi, veidojot Rīgu par nozīmīgu un modernu multimodālu transporta mezglu, tai skaitā uzlabojot infrastruktūru un Eiropas vienotā transporta tīkla produktivitāti un sekmējot vides mērķu ievērošanu</p>	<p>Katram reģionam ir svarīga integrētas, ilgtspējīgas un multimodālas transporta sistēmas attīstība, kas veicina kvalitatīvas cilvēku un kravu mobilitātes iespējas visā valsts teritorijā. Tāpēc svarīgi ir veicināt visa veida, ne tikai dzelzceļa tīkla, starptautisko savienojamību visā valsts teritorijā.</p> <p>Ņemot vērā Daugavpils pilsētas samērā sarežģīto transporta sistēmu, nozīmīga dzelzceļa mezgla izvietojumu pilsētas teritorijā, pašvaldībai nepieciešams turpināt īstenot satiksmes infrastruktūras projektus, kas sekmē mobilitāti vietējā, reģionālajā un arī starptautiskajā līmenī. Plānots</p>

			<p>īstenot projektus, kas veicinās integrētu sasaisti TEN-T tīklā, attīstīs pilsētas tranzītmegzla funkcijas, veicinās ekoloģiskās un dzīves vides kvalitātes uzlabošanu. Pilsētas viens no attīstības mērķiem nākamajam plānošanas periodam ir veicināt lidostas infrastruktūras attīstību, lai nodrošinātu ilgtspējīgu gaisa satiksmi, pārrobežu mobilitāti un radītu priekšnoteikumus regulāru iekšzemes un starptautisko reisu uzsākšanai. Reģionālās lidostas „Daugavpils lidosta” attīstībai ir izšķiroša loma starptautiski nozīmīgas uzņēmējdarbības veicināšanai. Lidosta var kļūt par nozīmīgu Austrumeiropas biznesa loģistikas centru, tūrisma centru, ar augstu mobilitātes nodrošinājumu un jaunu investīciju piesaistes potenciālu.</p> <p>Kā arī, ievērojot to, ka Latvija 2030 ir noteikts, ka ir nepieciešams izmantot Liepājas, Ventpils un Daugavpils lidostu potenciālu. Tām jākalpo kā Baltijas jūras reģiona mēroga gaisa satiksmes mezgliem, nodrošinot gaisa satiksmi ar citām Baltijas jūras reģiona galvaspilsētām un lielākajām pilsētām, tāpēc nākotnē tās jāveido par nacionālas nozīmes lidostām. Nacionālo lidostu attīstība būs svarīga tūrisma un uzņēmējdarbības veicināšanai ne tikai reģionālā un nacionālā līmenī, bet arī transnacionālai sadarbībai.</p> <p><u>Ierosinām rīcības virziena uzdevumu sarakstu papildināt ar:</u></p> <p>[...] <i>Starptautiskās savienojamības uzlabošana, īstenojot satiksmes infrastruktūras projektus, kas sekmē tranzīta pakalpojumu konkurētspēju starptautiskajā līmenī, uzlabojot Eiropas vienotā transporta tīkla produktivitāti, kā arī sekmējot vides mērķu ievērošanu.</i></p>
12.	68.	<p>Rīcības virziens “Mājoklis”</p> <p><i>[345] Atbalsta sniegšana ilgtspējīgu, zemu ekspluatācijas un būvniecības izmaksu mājokļiem primāri teritorijās ar jaunu darba vietu potenciālu, tai skaitā novēršot tirgus nepilnības, kas bremzē resursus maz patērējošu, energoefektīvu modulāro būvniecību, nodrošinot energoefektivitāti, SEG emisiju samazinājumu, inovatīvu tehnoloģiju un gudrās mājas risinājumu un vietējo resursu izmantošanu</i></p>	<p>Ņemot vērā to, ka īres dzīvokļu būvniecība ir svarīga reģionos un teritorijās, kur nepieciešams piesaistīt jaunus speciālistus, ierosinām rīcības virziena uzdevuma sadaļu “līdzatbildīgā institūcija” papildināt ar “FM, pašvaldības”.</p>